

Horvaatia

Vahendus liikmesriikides - Horvaatia

Horvaatia Vabariigi valitsus pakub justiitsministeeriumi kaudu laialdast (õiguslikku, rahalist ja tehnilist) toetust vahenduse arendamisele ja edendamisele ning vahendusest on saanud kohtureformi strateegia üks oluline osa.

Kohtulik ja kohtuväline vahendus

Vahendust saab kasutada kõigis esimese ja teise astme üld- ja erikohtutes (munitsipaal-, maakonna- ja kaubanduskohtutes ning kõrgemas kaubanduskohtus) menetluse kõigis etappides ning sellest tulenevalt ka apellatsioonimenetluse raames.

Vahendusteenust pakub eranditult asjaomase kohtu kohtunik, kes on saanud vahendusosalase väljaõppe ja kes on kantud kohtunik-vahendajate nimekirja. Kohtunik-vahendajad nimetab kohtu esimees iga-aastase tööülesannete määramise raames. Kohtunik-vahendaja ei vahenda kunagi neis vaidlustes, mille puhul ta tegutseb kohtunikuna.

Kohtuvälist vahendust on aastaid väga edukalt pakkunud Horvaatia majanduskoja, Horvaatia kaupmeeste ja käsitöölise koja ja Horvaatia ametiühingu vahenduskeskused ning Horvaatia vahendajate ühendus, Horvaatia advokatuur, Horvaatia kindlustusamet ja Horvaatia Vabariigi valitsuse tööturu osapoolte büroo. Teatavate vahendajate abil saab vahendusteenust siiski osutada ka väljaspool neid keskusi.

Vastavalt vahendusseadusele (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne *Narodne novine* (NN) nr 18/11) ning vahendajate registrit ning vahendusametite ja vahendajate akrediteerimise standardeid käsitlevatele eeskirjadele (NN nr 59/11) peab vahendajate registrit justiitsministeerium.

Vaidluste alternatiivse lahendamise komisjon

Justiitsministeerium on loonud ja ametisse nimetanud vaidluste alternatiivse lahendamise komisjoni, mille koosseisu kuuluvad kohtute, prokuratuuri, Horvaatia Vabariigi valitsuse tööturu osapoolte büroo, Horvaatia majanduskoja, Horvaatia ametiühingu, Horvaatia kaupmeeste ja käsitöölise koja ning justiitsministeeriumi esindajad.

Komisjoni ülesanne on jälgida vaidluste alternatiivse lahendamise meetodite arengut ja olemasolevate programmide rakendamist ning teha ettepanekuid vaidluste alternatiivse lahendamise viiside arendamiseks. Komisjoni ülesanne on samuti esitada arvamusi ja vastata tema pädevusse kuuluvatele järelepärimistele.

Vaidluste alternatiivse lahendamise komisjoni 26. novembri 2009. aasta kohtumisel võeti vastu vahendajate eetikakoodeks.

Õigusraamistik

Vahendust kui vaidluste lahendamise meetodit reguleeriti esimest korda erioigusaktiga, milleks oli vahendusseadus (NN nr 163/03; jõustus 24. oktoobril 2003. aastal). Sellega on üle võetud mõned juhtpõhimõtted, mis on esitatud Euroopa Nõukogu soovitusel vahendusmenetluse kasutamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades, samuti Euroopa Liidu rohelistes raamatus vaidluste alternatiivsete lahendusmeetodite kohta tsiviil- ja kaubandusõiguses. Nimetatud seadust muudeti 2009. aastal ja 2011. aasta alguses võeti vastu uus vahendusseadus (NN nr 18/11), mis jõustus täielikult alates Horvaatia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemise päevast.

Vahendusseadus on küll kõige olulisem õigusakt, kuid peale selle on olemas muud seadused, millega seda küsimust osaliselt reguleeritakse, samuti seaduste rakendamist tagavad rakendusmäärused.

Vahendusmenetlus

Vahendusmenetluse saab algatada ühe vaidluspoole ettepanekul, mille teine pool heaks kiidab, mõlema poole ühisel ettepanekul eesmärgiga lahendada vaidlus rahumeelselt või kolmanda isiku ettepanekul (nt kohtuniku poolt kohtumenetluse raames tehtud ettepaneku alusel).

Vahendajaks on üks isik või mitu isikut, kes on pooltevahelise kokkuleppe kohaselt volitatud vahendust läbi viima. Vahendajad peavad olema saanud vastava väljaõppe (vahendaja eksperditeadmised ja oskused on eduka vahenduse üks oluline komponent) ning nad peavad pidevalt läbima ametialaseid täienduskoolitusi. Kohtuakadeemial on eriti oluline roll vahendajate koolituse korraldamisel ja läbiviimisel.

Vahendust korraldatakse vastavalt poolte kokkuleppele. Vahendusmenetluse käigus tagab vahendaja poolte õiglase ja võrdse kohtlemise. Vahendusmenetluse käigus võib vahendaja kohtuda kummagi poolega eraldi ja ta võib – välja arvatud juhul, kui pooled on kokku leppinud teisiti – avaldada ühelt poolt saadud teavet ja andmeid teisele poolele üksnes juhul, kui tal on selleks luba. Vahendaja võib osaleda kokkuleppe koostamisel ja esitada soovitusi selle sisu kohta.

Vahenduse teel saavutatud kokkulepe on sellele alla kirjutanud poolte jaoks siduv. Juhul kui pooled võtsid kokkuleppega endale teatavaid kohustusi, peavad nad neid täitma õigeaegselt. Vahenduse teel saavutatud kokkulepe on täitedokument, kui see sisaldab kohustust, mille täitmisega seoses võivad pooled kokku leppida kompromissi, ja kui see sisaldab avaldust, millega antakse otsene luba täitmisele pööramiseks (täidetavuse klausel).

Kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti, kannab kumbki pool oma kulud ise, kusjuures vahenduskulud peavad pooled jagama võrdselt, või jagatakse kulud vastavalt erioigusnormidele või vahendusasutuste kehtestatud korrale.

Enamiku vahenduse valdkonnas tegutsevate ekspertide sõnul sobib vahendust kasutada mis tahes vaidluste puhul, mis on seotud õigustega, mida pooled saavad vabalt käsutada, ning vaidluse pooli tuleks peaaegu alati julgustada lahendamata vaidlust rahumeelselt. Vahendus on eriti sobiv meetod ärivaidluste (nt kaubandusvaidluste) puhul, samuti piiriüleste tsiviil- ja kaubandusvaidluste puhul (ühe poole alaline asukoht või elukoht Euroopa Liidu liikmesriigis). Oluline on märkida, et piiriülesed vaidlused ei hõlma tolli-, maksu- või haldusmenetluste alaseid vaidlusi ega selliseid vaidlusi, mis on seotud riigi vastutusega ametiasutuse tegevuse või tegevusetuse eest võimu teostamisel.

Lingid

[Leia vahendaja](#)

[Lisateave](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/07/2016